

Alternativní algoritmy prohledávání stavového prostoru

Michal Pěchouček, Milan Rollo

Department of Computer Science
Czech Technical University in Prague

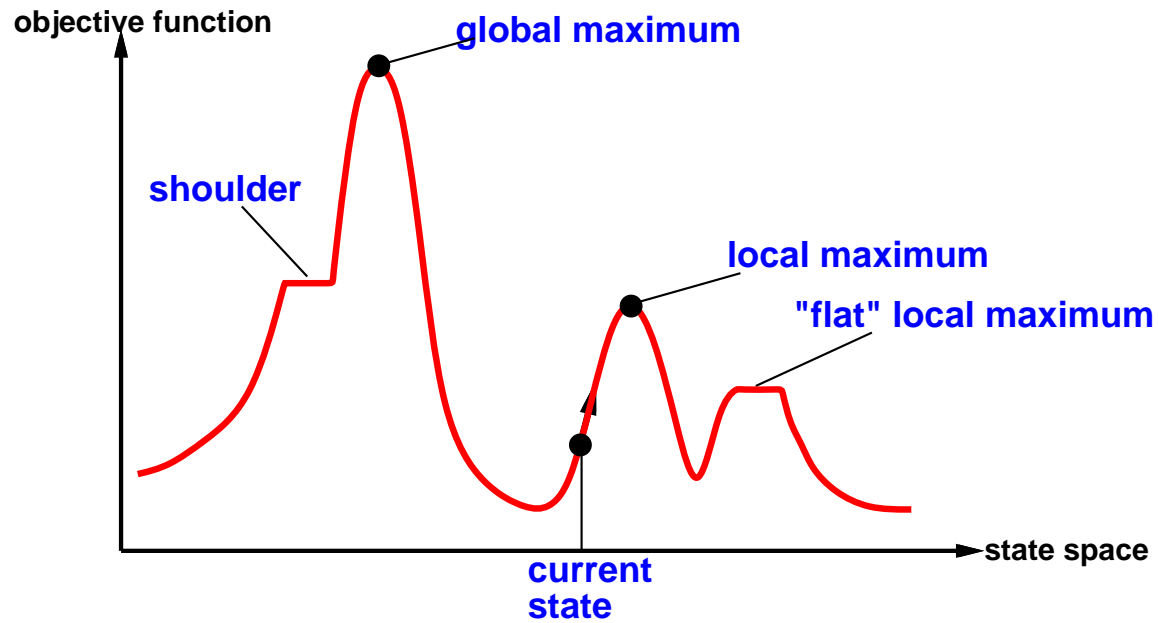

<http://cw.felk.cvut.cz/doku.php/courses/a3b33kui/start>

Gradietní Algoritmus (Hill-climbing)

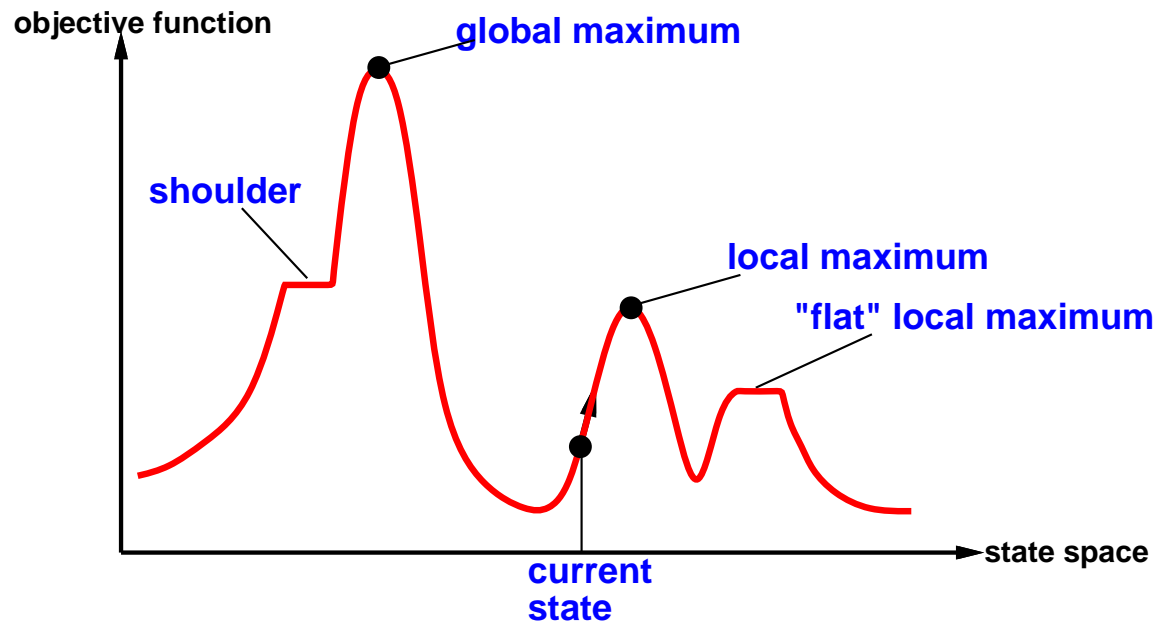
Je důležité zohlednit **tvar stavového prostoru**

Gradietní Algoritmus (Hill-climbing)

Je důležité zohlednit **tvar stavového prostoru**

- **Náhodně restartovaný gradietní algoritmus** (Random-restart hill climbing): překoná lokální extrémy tím že opakuje algoritmus s náhodnými počátečními stavy
- **Náhodné úkroky** (Random sideways moves): (+) vyhne se ramenům (-) zacyklí se na rovných extrémech

Klíčová myšlenka: vyhnout se lokálním extrémům tím že umožníme několik špatných tahů
ale s postupně se snižující velikostí a frekvencí

```
function SIMULATED-ANNEALING(problem, schedule) returns a solution state
  inputs: problem, a problem
            schedule, a mapping from time to “temperature”
  local variables: current, a node
                    next, a node
                    T, a “temperature” controlling prob. of downward steps

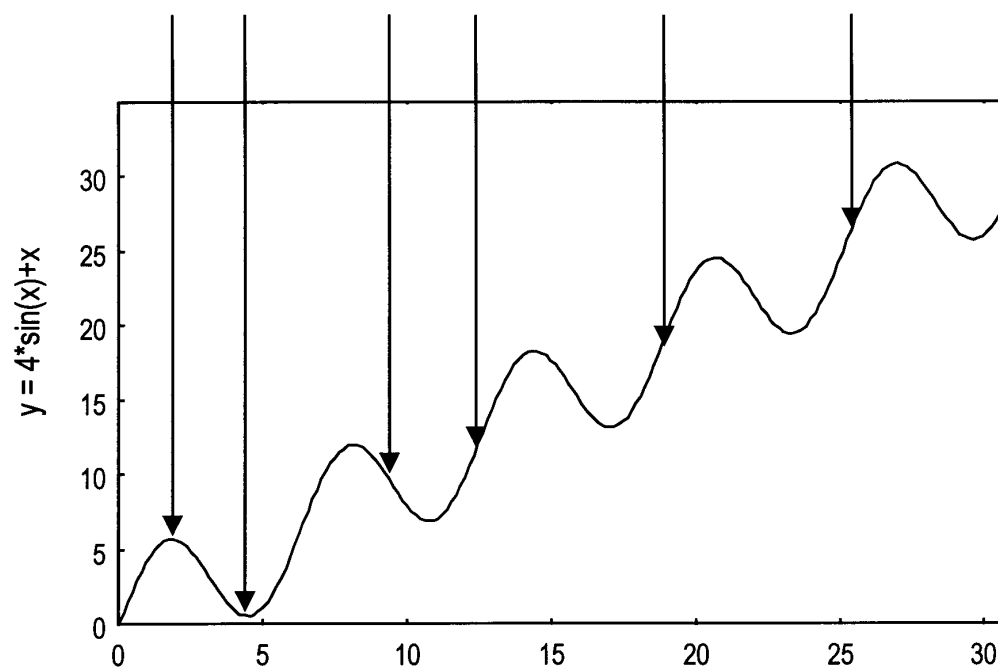
  current ← MAKE-NODE(INITIAL-STATE[problem])
  for t ← 1 to ∞ do
    T ← schedule[t]
    if T = 0 then return current
    next ← a randomly selected successor of current
     $\Delta E$  ← VALUE[next] – VALUE[current]
    if  $\Delta E > 0$  then current ← next
    else current ← next only with probability  $e^{\Delta E/T}$ 
```


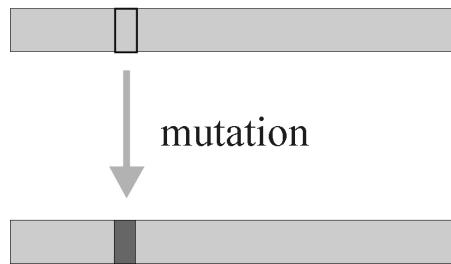
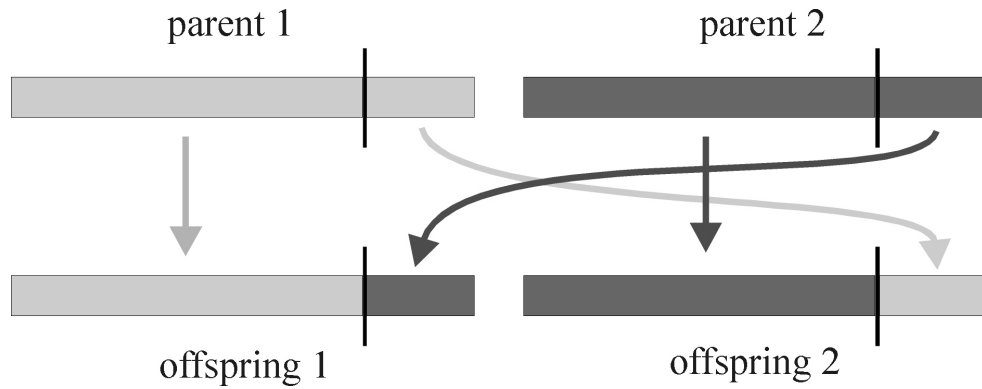

Softcomputing (vsuvka)

- http://en.wikipedia.org/wiki/Soft_computing
- do Softcomputingu patří:
 - Neuronové sítě
 - Fuzzy systémy
 - Evoluční výpočtu
 - Swarm inteligence (inteligence imitující chování chování hejna)
 - Pravděpodobnostní modely (např. Baysové sítě) ??

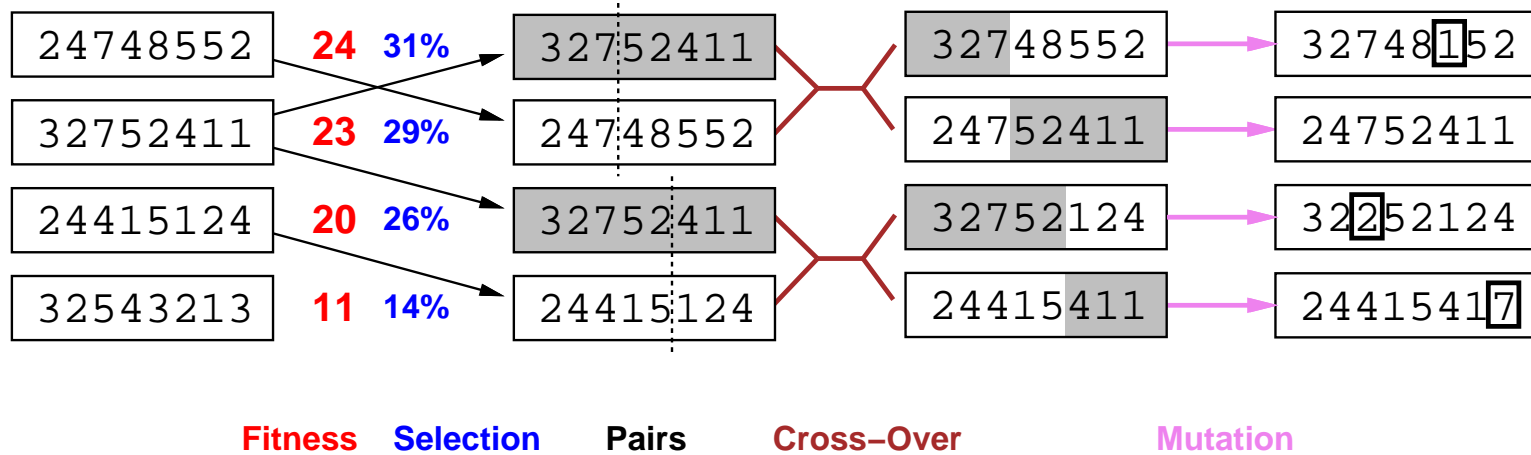
Mutace a křížení (recombination)

Genetické algoritmy

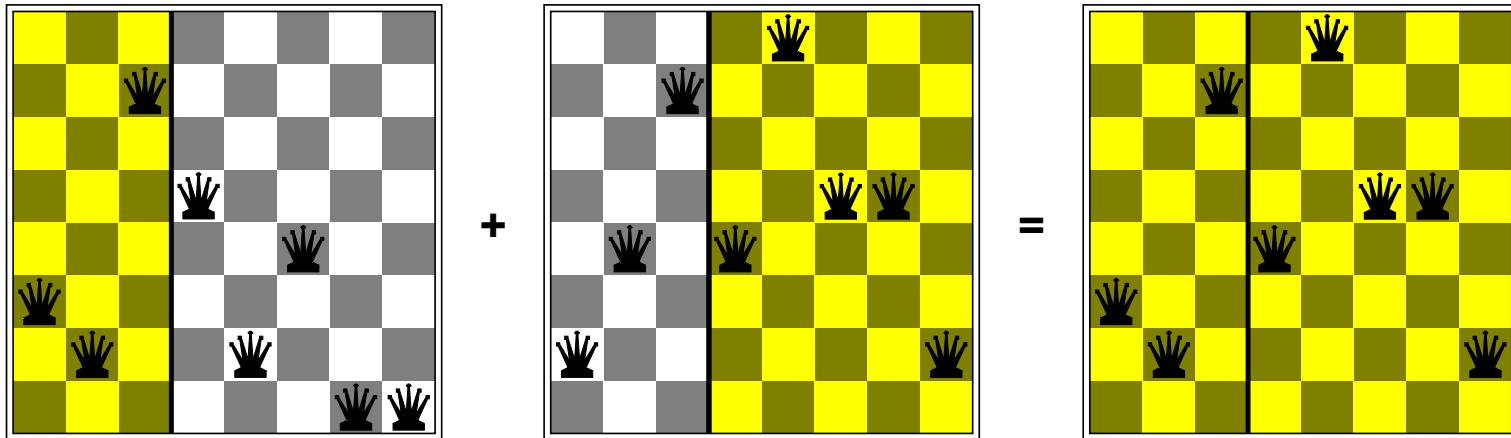
= stochastický local beam search + generování následníků z dvojic stavů

GAs požadují kódování stavů do řetězců (ale také matic, stromů či programů)

Křížení pomáhá v případě, že podřetězce obsahují smysluplné komponenty

Problém splnění omezujících podmínek

Constraint satisfaction problems (CSPs)

Mějme standardní prohledávací problém:

- **stav** je “black box” – libovolná datová struktura, která podporuje funkce `goal_test`, `eval`, `successor`

V problému splnění omezujících podmínek je pak

- **stav** definován pomocí *proměnných* X_i nabývajících *hodnot* ze specifické *domény* D_i (oboru hodnot)
- **goal_test** je definován jako množina *omezení*, které specifikují možné kombinace hodnot pro podmnožiny proměnných

jedná se o jednoduchý příklad popisu problému pomocí *formálního jazyka*

Umožňuje použití *obecného* (*general-purpose*) algoritmu s většími výpočetními možnostmi než standardní prohledávací algoritmy

Příklad: SUDOKU

- <http://www.websudoku.com/>
- Každá Sudoku má jedno unikátní logické řešení, kterého lze dosáhnout logicky, bez hádání.
- Každý řádek, každý sloupec i každá buňka 3x3 musí obsahovat všech 9 čísel

				9		3		
	2		6		1	5	9	
3			5		8		2	4
	9					4	8	
6			2		9			1
	5	2					3	
9	7		1		5			3
	3	8	7		4		1	
		5		8				

Proměnné $X_{1,1}, \dots, X_{9,9}$

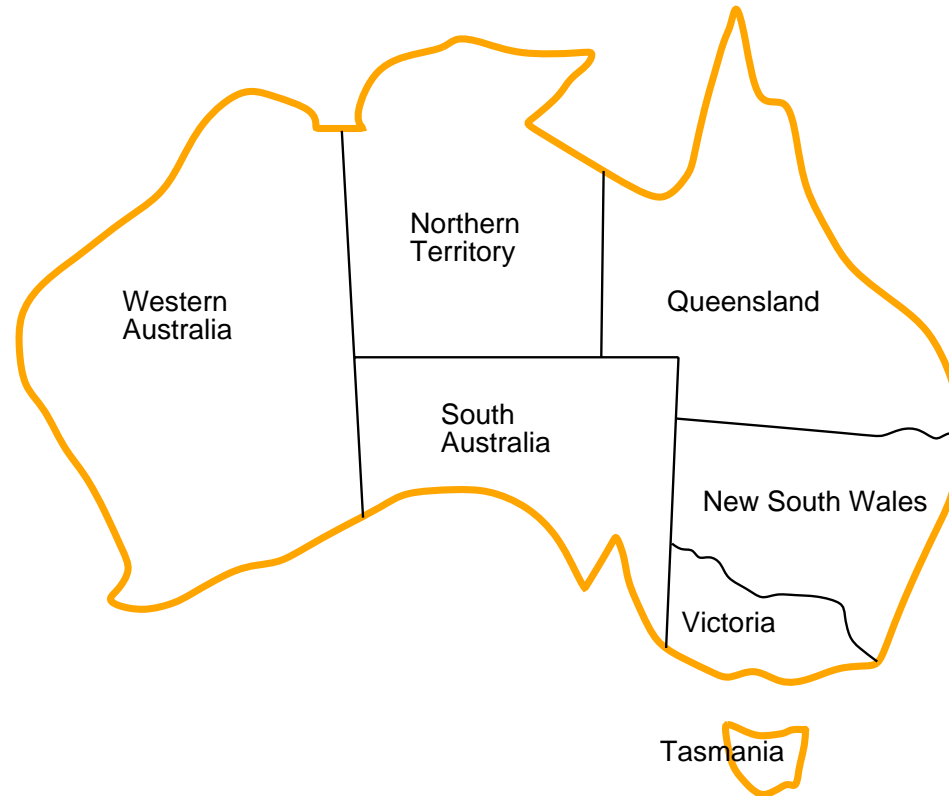
Domény $D_i = \{1, \dots, 9\}$

Omezení: $X_{1,1} \neq X_{1,2}, \dots, X_{1,1} \neq X_{1,9}, \dots$ ve sloupcích, řádcích a blocích

Řešení: úplné přiřazení hodnot všem proměnným za splnění omezení

Příklad: Obarvení mapy

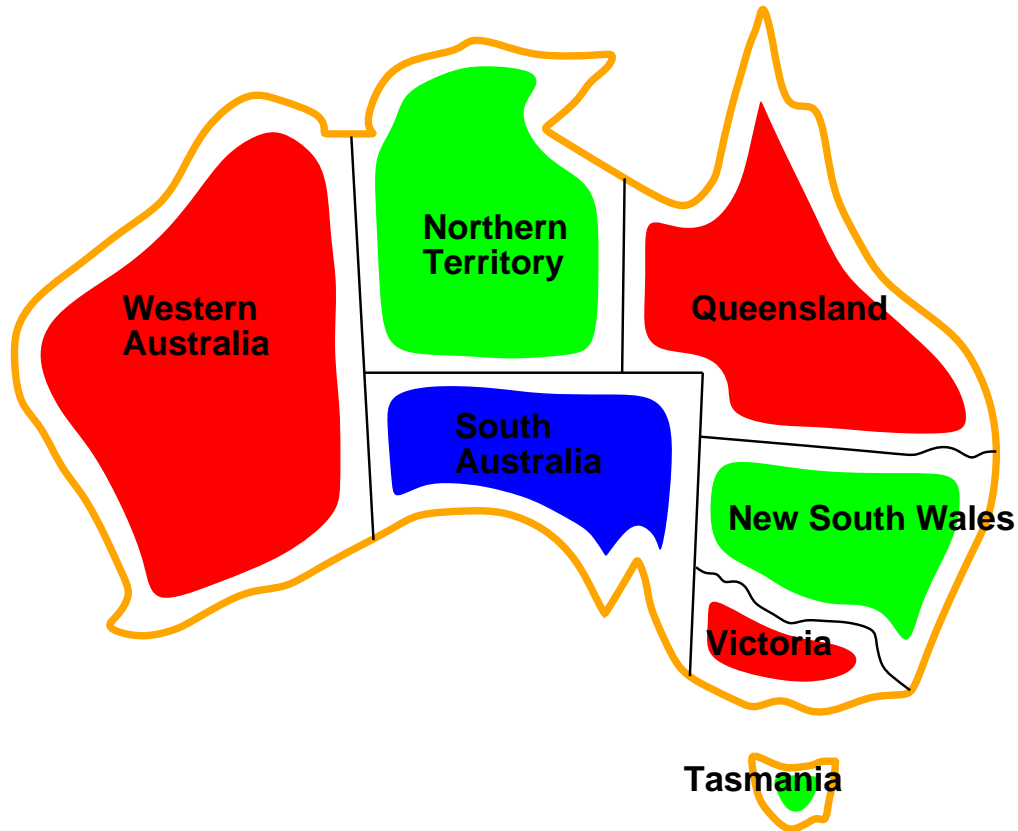

Proměnné WA, NT, Q, NSW, V, SA, T

Domény $D_i = \{red, green, blue\}$

Omezení: sousední oblasti se musejí odlišovat barvami e.g., $WA \neq NT$ (pokud to reprezentace umožňuje), nebo $(WA, NT) \in \{(red, green), (red, blue), (green, red), (green, blue), \dots\}$

Příklad: Obarvení mapy

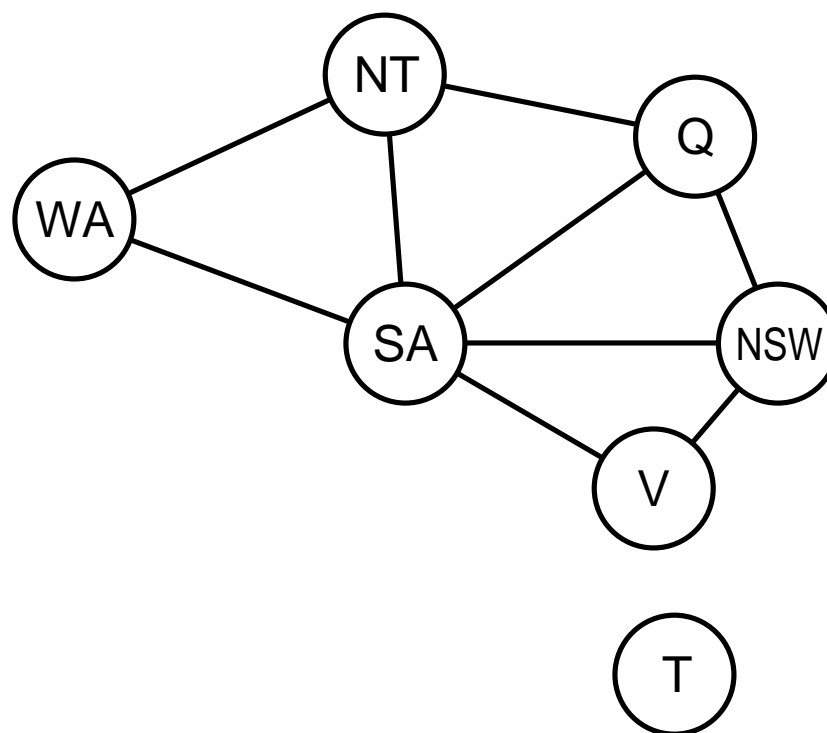

Řešení je přiřazení barev, které splňují daná omezení, např.,
{ $WA = red, NT = green, Q = red, NSW = green, V = red, SA = blue, T = green$ }

Binární CSP: každé omezení specifikuje vztah mezi maximálně dvěmi proměnnými

Graf Omezení: uzly jsou proměnné, hrany jsou omezení

Obecný CSP algoritmus používá grafovou strukturu za účelem urychlení procesu prohledávání.
např. umožní detekovat, že Tasmania je nezávislý subproblem!

Variace CSPs

- **Unární** omezení pracuje výhradně s jednou proměnnou,
e.g., $SA \neq green$
- **Binární** omezení pracuje s dvojicí proměnných,
např., $SA \neq WA$
- **Omezení vyššího řádu** zahrnuje 3 a více proměnných,
např., cryptaritmetika, sudoku, omezení relace mezi sloupci
- **Preference** (soft constraints), např., *red* je lepší než *green*
často reprezentované pomocí ceny za každé přiřazení hodnoty proměnné
→ vede na problémy optimalizace za omezujících podmínek
(constrained optimization problems)

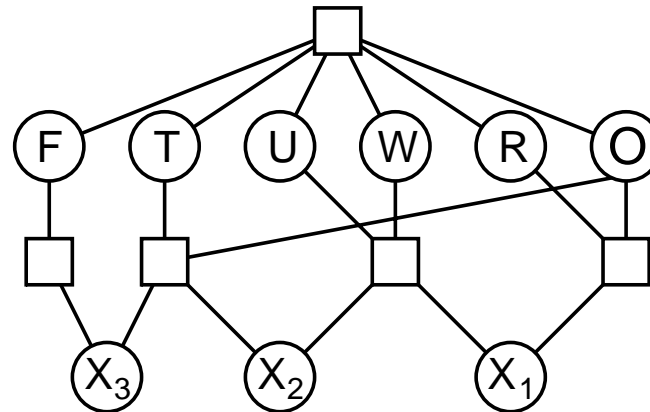

Příklad: Cryptarithmic

$$\begin{array}{r} \text{T W O} \\ + \text{T W O} \\ \hline \text{F O U R} \end{array}$$

(a)

(b)

Proměnné: $F T U W R O X_1 X_2 X_3$

Domény: $\{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$

Omezení

$$\text{alldiff}(F, T, U, W, R, O)$$

$$O + O = R + 10 \cdot X_1, \text{ etc.}$$

Problémy CSP v reálném světě

- Přiřazovací (assignment) problémy
např., kdo učí jaký předmět
- Rozvrhovací (timetabling) problémy
např., jaký předmět se učí kdy a kde?
- Rozvrhovací (Factory scheduling) problém
jak narozvrhovat vhodné operace na vhodné stroje ve vhodný čas
při zachování vzájemné provázanosti strojů i operací
- Konfigurační problém
problém sestavení hardwaru, problém konfigurace sítě
- Transportní problém
problém rozvrhování průběžných logistických operací
- Problém prostorového uspořádání (Floorplanning)

Mnohé reálné problémy obsahují proměnné s oborem reálných čísel

Backtracking search (zpětné prohledávání)

- Backtracking search – prohledávání založené na zpětném vyhledávání, nebo na inteligentním navrácení se

Přiřazení proměnných je **komutativní**, t.j.,

[nejprve $WA = red$ pak $NT = green$]

je stejné jako

[nejprve $NT = green$ pak $WA = red$]

Je třeba přiřadit právě jednu proměnnou v každém uzlu

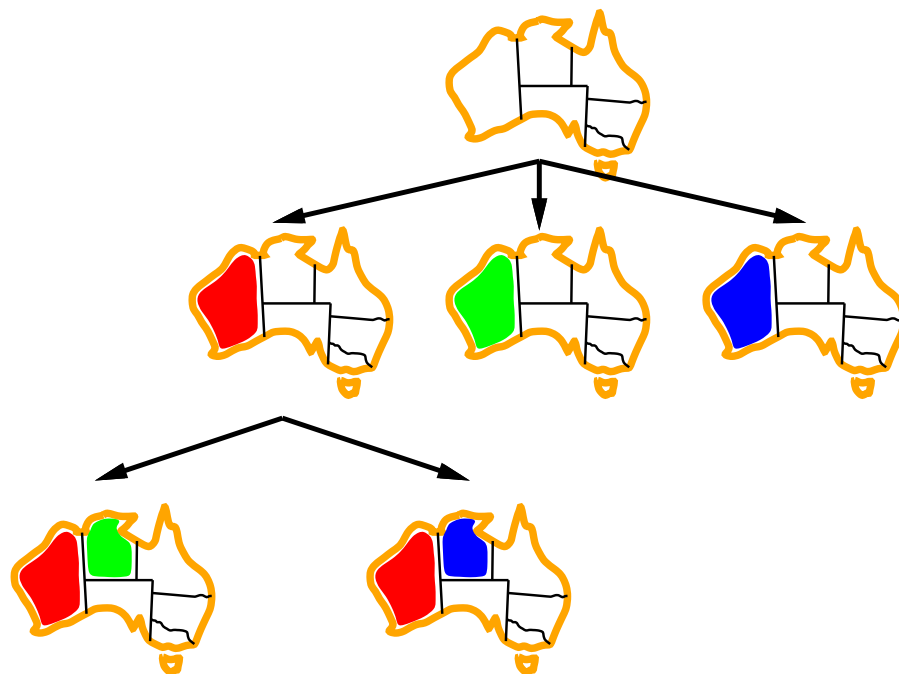
$\implies b = d$ a existuje d^n uzlů kde n je velikost domény

Prohledávání do hloubky pro CSPs s přiřazováním jedné proměnné se nazývá **backtracking search**

Backtracking search je základní neinformovaný algoritmus pro řešení CSPs

Může řešit problém n -královen s přibližně $n \approx 25$

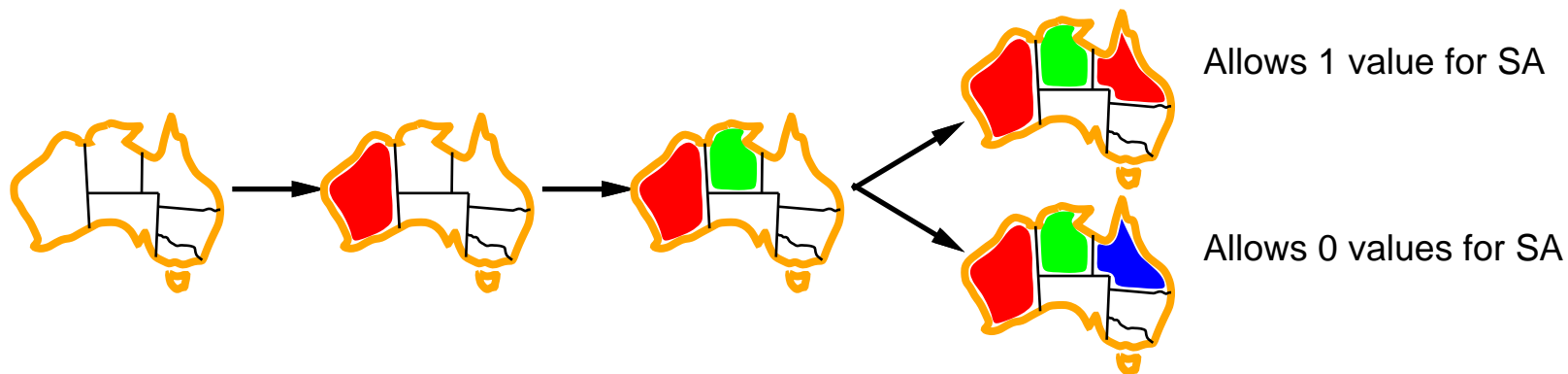

Nejméně omezující hodnota

Pro danou proměnnou vyber hodnotu, která ji nejméně omezuje (**least-constraining value**):

- tato hodnota vyřadí nejméně hodnot pro ostatní proměnné

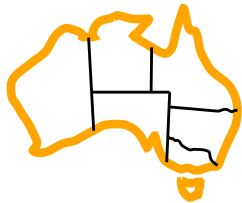

Za kombinace těchto heuristik lze řešit až 1000 královen

Dopředná kontrola (Forward checking)

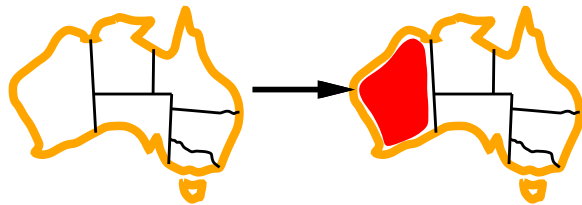
Hlavní myšlenka: Pamatovat si přípustné zbývající hodnoty pro nepřirazené proměnné
Ukončit prohledávání, když už žádná proměnná nemá žádnou legální hodnotu.

Dopředná kontrola (Forward checking)

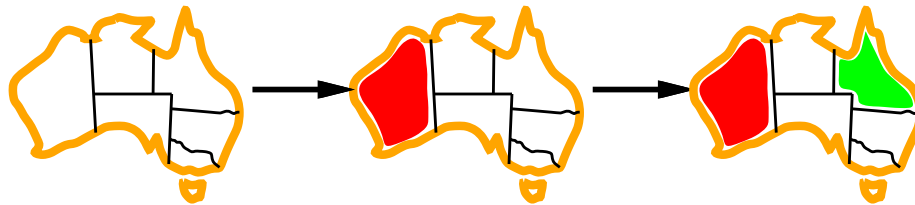
Hlavní myšlenka: Pamatovat si přípustné zbývající hodnoty pro nepřřazené proměnné
Ukončit prohledávání, když už žádná proměnná nemá žádnou legální hodnotu.

Dopředná kontrola (Forward checking)

Hlavní myšlenka: Pamatovat si přípustné zbývající hodnoty pro nepřřazené proměnné
Ukončit prohledávání, když už žádná proměnná nemá žádnou legální hodnotu.

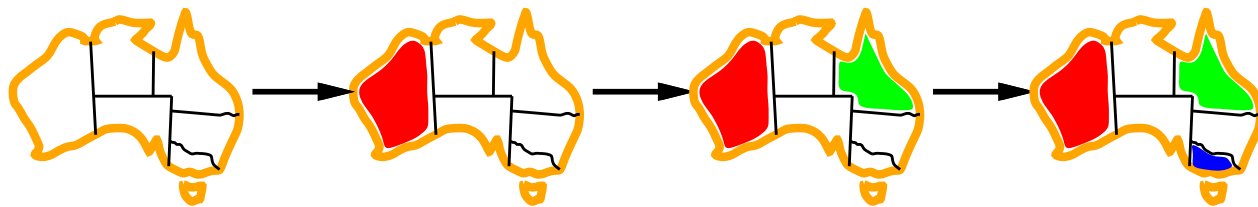

WA	NT	Q	NSW	V	SA	T
Red Green Blue	Red Green Blue	Red Green Blue	Red Green Blue	Red Green Blue	Red Green Blue	Red Green Blue
Red	Green Blue	Red Green Blue	Red Green Blue	Red Green Blue	Green Blue	Red Green Blue
Red	Blue	Green	Red Blue	Red Green Blue	Blue	Red Green Blue

Dopředná kontrola (Forward checking)

Hlavní myšlenka: Pamatovat si přípustné zbývající hodnoty pro nepřřazené proměnné
Ukončit prohledávání, když už žádná proměnná nemá žádnou legální hodnotu.

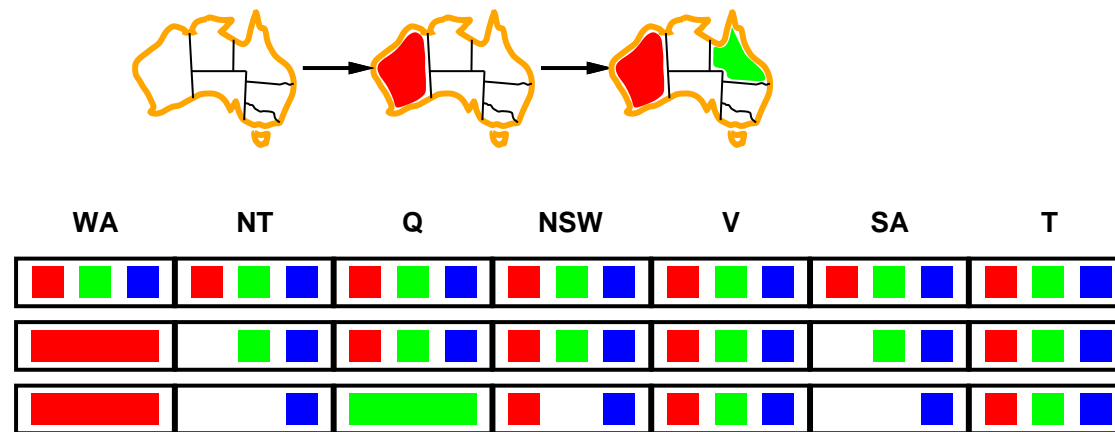

WA	NT	Q	NSW	V	SA	T
■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■
■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■
■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■
■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■	■ ■ ■

Šíření omezení (Constrain propagation)

Dopředná kontrola šíří informace od přiřazených k nepřiřazeným proměnným, ale nedetekuje všechna budoucí selhání:

NT and *SA* nemohou být zároveň modré!

Šíření omezení opakovaně vynucuje omezení lokálně

- mapa USA: barvení mapy USA pomocí 4 barev
- n -královen: řešení 2 až 50-královen
- zebra: logická hádanka (viz následující slide)
- random1, random 2: umělé problémy

problém	BCK	BCK+MRV	FCH	FCH+MRV
mapa USA	(> 1.000K)	(> 1.000K)	2K	60
n -královen	(> 40.000K)	13.500K	(> 40.000K)	817K
zebra	3.859K	1K	35K	0.5K
random1	4.15K	3K	26K	2K
random2	942K	27K	77K	15K

měříme medián počtu kontroly konzistence (přes 5 testů), výraz v závorce znamená, že po tolika operacích nebylo nalezeno řešení.

ZEBRA: Consider the following logic puzzle: In five houses, each with a different color, live 5 persons of different nationalities, each of whom prefer a different brand of cigarette, a different drink, and a different pet. Given the following facts, the question to answer is “Where does the zebra live, and in which house do they drink water?”

The Englishman lives in the red house.

The Spaniard owns the dog.

The Norwegian lives in the first house on the left.

Kools are smoked in the yellow house.

The man who smokes Chesterfields lives in the house next to the man with the fox.

The Norwegian lives next to the blue house.

The Winston smoker owns snails.

The Lucky Strike smoker drinks orange juice.

The Ukrainian drinks tea.

The Japanese smokes Parliaments.

Kools are smoked in the house next to the house where the horse is kept.

Coffee is drunk in the green house.

The Green house is immediately to the right (your right) of the ivory house.

Milk is drunk in the middle house.

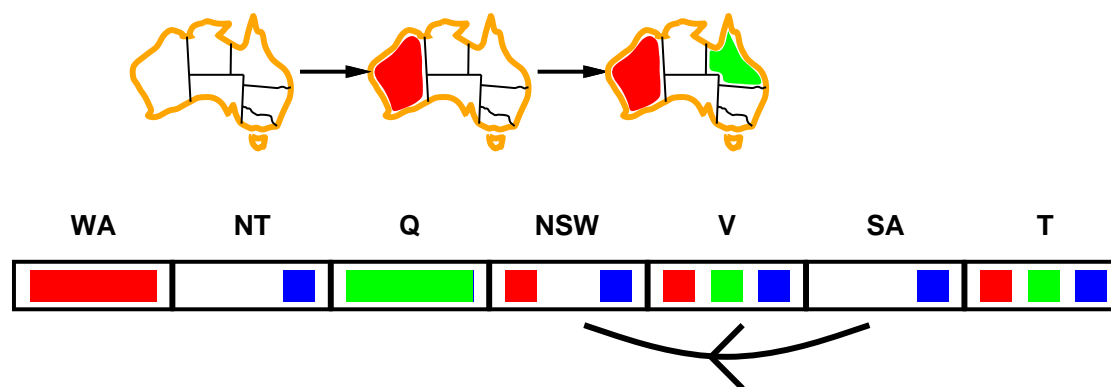

Konzistence hran

Nejjednodušší forma šíření umožňuje konzistenci hran

$X \rightarrow Y$ je konzistentní právě když
pro každou hodnotu x z X existuje nějaké přípustné y

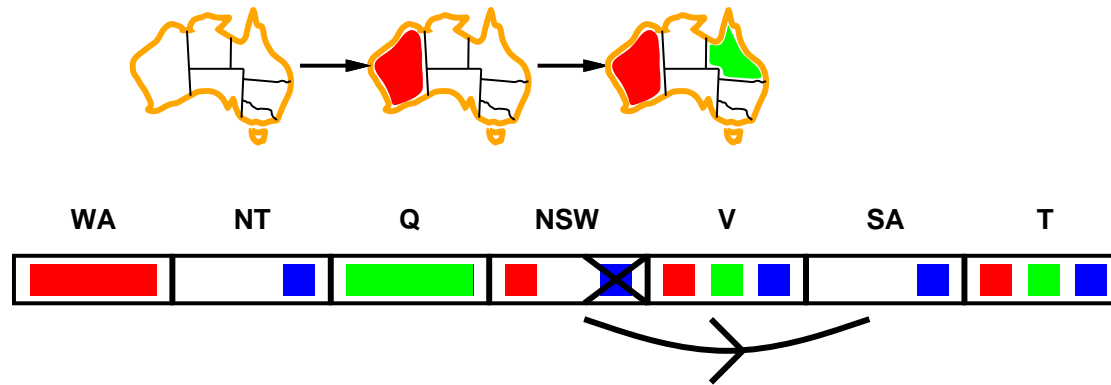

Konzistence hran

Nejjednodušší forma šíření umožňuje konzistenci hran

$X \rightarrow Y$ je konzistentní právě když
pro každou hodnotu x z X existuje nějaké přípustné y

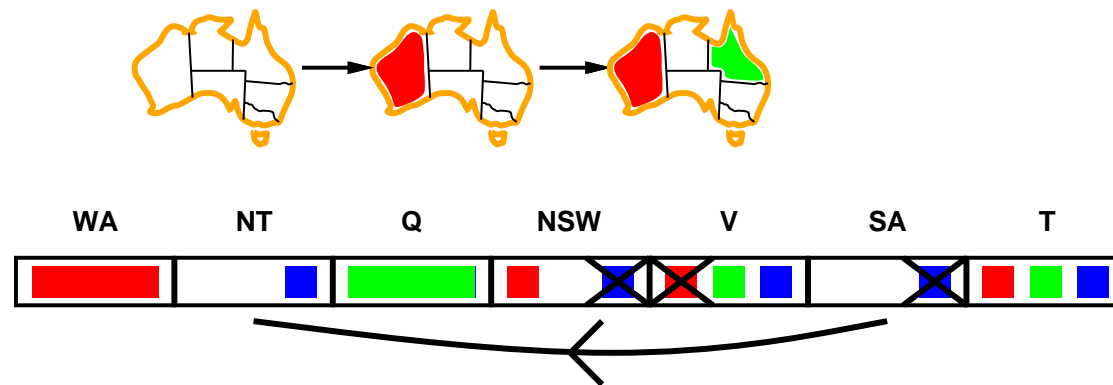

Konzistence hran

Nejjednodušší forma šíření umožňuje konzistenci hran

$X \rightarrow Y$ je konzistentní právě když
pro každou hodnotu x z X existuje nějaké přípustné y

V případě, že X ztratí hodnotu, souseda X je třeba znovu zkontrolovat

Konzistence hran detekuje selhání dříve než dopředná kontrola

Může běžet jako preprocessor or nebo po každém přiřazení

Algoritmus konzistence hran

```
function AC-3(csp) returns the CSP, possibly with reduced domains
inputs: csp, a binary CSP with variables  $\{X_1, X_2, \dots, X_n\}$ 
local variables: queue, a queue of arcs, initially all the arcs in csp

while queue is not empty do
   $(X_i, X_j) \leftarrow \text{REMOVE-FIRST}(queue)$ 
  if REMOVE-INCONSISTENT-VALUES( $X_i, X_j$ ) then
    for each  $X_k$  in NEIGHBORS[ $X_i$ ] do
      add  $(X_k, X_i)$  to queue
```

```
function REMOVE-INCONSISTENT-VALUES( $X_i, X_j$ ) returns true iff succeeds
  removed  $\leftarrow$  false
  for each  $x$  in DOMAIN[ $X_i$ ] do
    if no value  $y$  in DOMAIN[ $X_j$ ] allows  $(x, y)$  to satisfy the constraint  $X_i \leftrightarrow X_j$ 
      then delete  $x$  from DOMAIN[ $X_i$ ]; removed  $\leftarrow$  true
  return removed
```

$O(n^2d^3)$, lze redukovat do $O(n^2d^2)$ (ale detekce všech je NP-hard)

Použití algoritmů lokálního prohledávání pro CSP

- Gradientní metody pracují zpravidla s **množinou úplných konfigurací**, t.j., všechny proměnné jsou přiřazeny
- Aplikace na problém CSPs:
 - umožnit práci se stavy s nesplněnými omezeními
 - zavést operátory *znovupřiřazení* (změny) hodnot proměnných
- **Výběr proměnných:** náhodně vybrat konfliktní proměnnou
- **Výběr hodnoty:** například pomocí **min-conflicts** heuristiky:
 - vyber takovou hodnotu, která bude porušovat minimální počet omezení t.j., gradientní prohledávání s $h(n) = \text{počet nesplněných omezení}$

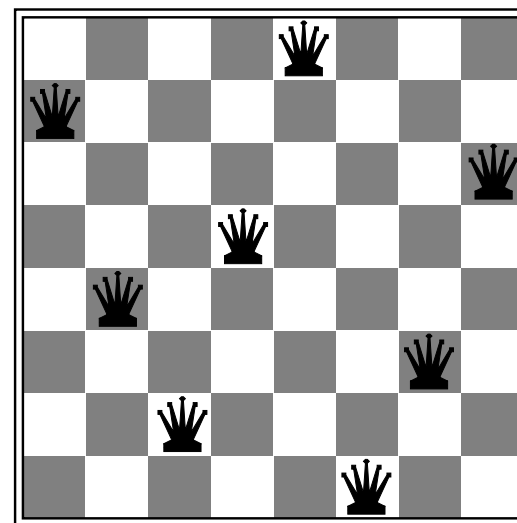
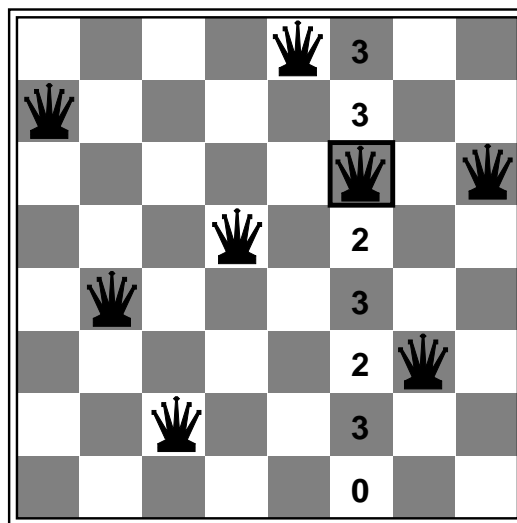
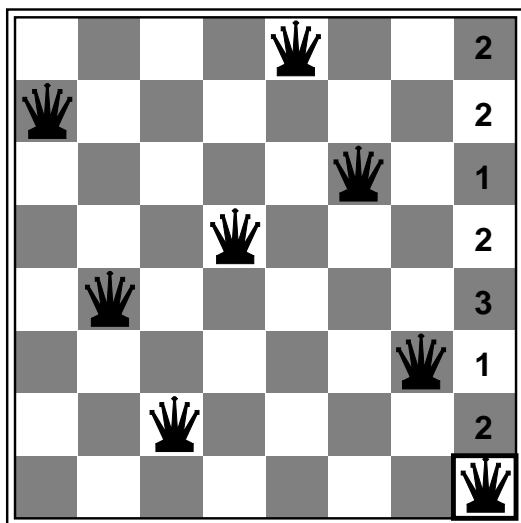


```
function MIN-CONFLICTS(csp, max_steps) returns a solution or failure
inputs: csp, a constraint satisfaction problem
          max_steps, the number of steps allowed before giving up

current ← an initial complete assignment for csp
for i = 1 to max_steps do
  if current is a solution for csp then return current
  var ← a randomly chosen, conflicted variable from VARIABLES[csp]
  value ← the value v for var that minimizes CONFLICTS(var, v, current, csp)
  set var = value in current
return failure
```


Příklad: 8-královen

- mapa USA: barvení mapy USA pomocí 4 barev
- n -královen: řešení 2 až 50-královen
- zebra: logická hádanka (viz následující slide)
- random1, random 2: umělé problémy

problém	BCK	BCK+MRV	FCH	FCH+MRV	MIN-CON
mapa USA	(> 1.000K)	(> 1.000K)	2K	60	64
n -královen	(> 40.000K)	13.500K	(> 40.000K)	817K	4K
zebra	3.859K	1K	35K	0.5K	2K
random1	4.15K	3K	26K	2K	
random2	942K	27K	77K	15K	

měříme medián počtu kontroly konzistence (přes 5 testů), výraz v závorce znamená, že po tolika operacích nebylo nalezeno řešení.

